

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová a lapszellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Fény a sötétségben.

Kietlen sötétség uralkodik napi lapjainkban.

A boro igó politikai helyzet miatt sokak siránkozunk, mintha reményeink napfogyatkozása szakadt volna reánk. A napi lapok hírei botránnyos erkölcsitelenségek, bünös merényletek, a józan önfegyelmzés minden kötelékét szét-tépő, ideges kitörések, örületességel határos erőszakosságok s királygyilkosságok rémtetteitől sötéllenek. A szépre, igazra, jóra éhező lélek alig talál megnyugtató hirt s élvezetes gondolatot. Vérfertőzés, fajtalanság, természetellenes kéjvágy, rablás, gyilkosság, furfangos csalás, sikkasztás — olvassuk csaknem mindennap a lapok hasábjain. Mintha a mai kornak széleskörű s élénk közlekedése iszapostól felforgatná az élet rejtelmait s mintha viharos borulat elzárna előlünk minden kedvező kilátást. E sötétségben csak ritkán pillant meg szemünk egy-egy fénybogárkát, egy-egy felvillanó fénysugarat, egy-egy világosságot sugárzó láng kését.

És még is szűkebb társadalmunkban, kis városi életünkben, alföldi vidékünkön a közélet sötétségében, föl-föl villan egy-egy fény sugár. Csak-hogy az önzetlen nemes tett, a közjó érdekében hozott áldozat, a sok önmegtagadással gyakorolható erény, muló hatása az olvasó közönségre és csodálatos, míg a nap szenzációs eseményeivel heteken át foglalkozik az olvasó közönség; a jótékonyság, az áldozatkészség, közérdeket szolgáló nagy elhatározások, tettek és erények legtöbbször egy napig alig foglalkoztatják

kis világunkat. Ugy fogjuk fel, hogy ez kötelességszerű dolog, mely felett nem sokáig elmélkedünk.

Multkori cikkem folytatásaként, mint a beteges szocializmus hathatós orvosszerűt főlemlitem azt a nemes emberbaráti célok szolgálatában álló jótékonyt, mellyel nálunk a minap elhalt özv. Kvatsala Jánosné örökíté meg nevét, midőn vagyonának nagyobb részét közművelődési célokra hagyományozta. Nem kevésbé lélekemelő Wenckheim Frigyes grófnő ő méltós gának újabb áldozata, melynél fogva kiterjedt uradalmainak munkásnépét százezer korona alapítvánnyal segítézi, hogy a kinos megpróbáltatás terhe alatt roskadozónak fájdalmát enyhítse. Ilyen lélekemelő tények megis megnyugtannak minden gondolkodót arra nézve, hogy az igazi vallásos kedély, a valódi műveltség, sok társadalmi bajnak gyógyító balsama lehet. Ez az a fény a sötétségben, mely nem kápráztat, de gyönyörködtet. A jótékonyt ilyen fényes megnyilatkozásai bizonyítják előttünk azt is, hogy a nemes szívűek az isteni gondviselés munkásai, midőn a társadalmi bajok enyhítésére áldozatot hoznak.

Az isten és emberszeretetnek a közjótékonyt gyakorlásában megnyilatkozó áldozatkészsége szintén alkalmas eszköz arra, hogy a jövőt veszélyeztető beteges szocializmusnak, istenkáromlással egetostromló száját betömje.

Fényes társadalmi erények önönmagukban hordják a dicséret örök tüztét. Kár, hogy lapjaink a napihírek nyomasztó sötétségében ily fénysugárral csak ritkán világíthatják be, a hivatásukat sokszor felismerő jobb mó-

duak társadalmi nagy jelentőségét. Pedig hogy a nagy vagyon sokra kötelez, ezen erkölcsi igazságot a mindenfelé elégedetlenséget terjesztő beteg szocializmus sohase juttatta a gondolkodó embervilág eszébe annyira, mint épen napjainkban. Bár ezen erkölcsi igazságot épen nem menti fel a csekélyebb vagyonnal rendelkezőket, hogy tömeges társulással gyakoroljanak közjótékonyt mindenütt ott, ahol az emberszeretet és a kiáltó szükség azt parancsolják.

Benka Gyula.

Képviselőti közgyűlés,

Szarvas község képviselőtestülete február 5-én tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen az alábbi ügyek intéztettek el.

Az 1908. január 7-iki rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve hitelesített.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Zlinszky István és Belepotoczky Pál képviselők kértettek fel.

Salacz József főjegyzőt a képviselőti közgyűlés előadói teendői alól mig nyugdíjaztatási ügye elintéztetik, felmentette.

Czibulya János ellenőr lemondása elfogadtatott, állása addig mig alkalmas egyén jelentkezik, helyettesítés útján lesz betöltve.

Popjak György kellő időben beadott felebbezése a 279/907. sz. határozat ellen a törvényhatósági bizottsághoz felterjesztetni határoztatott.

A községi közutak felügyeletével Roszik Mihály törvénybíró bizatott meg. Mikolay István községi főorvos

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testűlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint-hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárúban. — Ára övegenként 4.— korona.

1907. évi IV. évnegyedi jelentése a közegésségi ügyre vonatkozólag tudomásul vétetett.

Az 1907. évi községi számadások felülvizsgálatával Borgulya Pál, Kita András és Elefant János képviselők bizattak meg.

Az 1906. évi gyámpénztári számadás jóváhagyása tárgyában hozott törvényhatósági bizottság határozata tudomásul vétetett.

A „Falánx“ című egyesület támogatása érdekében dr. Haviár Gyula, dr. Dancs Szilárd, Tepliczky János és Roszik Mihály tagokból alakított bizottság kéretett fel. A bizottság által teendő javaslat után fog e tárgyban a képviselőtestület határozni.

A közpénztári, a kórház ápolási alap és a közművelődési pénztár 1907. évi költségvetéseinek egyes tételeinél történt tullepest jóváhagyta ugyan a képviselőtestület, de egyidejűleg utasította az előjáróságot, miszerint az utalványozások körül nagyobb pontossággal járjon el.

A munkás házak építése tárgyában a vármegyei építési bizottság felhívása folytán elhatározta a képviselőtestület, hogy az utcai területet díjtalanul, a szükséges telket pedig négy-szögölenként 1 korona vételár mellett engedi át. Ezen területek a város első kerületében az ugynevezett zöld pázsitból hasíthatnak ki. Egyben megbíztárta a község biráját és a főjegyzőt, hogy az erre vonatkozó adásvételi szerződést a község nevében kössék meg.

Az 1907. évben felmerült fede-

zetlen 1743 kor. 27 f. Kovács számla mikénti fedezésére vonatkozó tanácsi előterjesztést a képviselőtestület mellőzte s a helyett bizottság kiküldését határozta el. Utasított egyben a tanács, hogy érdektelen szakértők közbenjötté mellett becsültesse meg a teljesített munkát s ez alapon állapítsa meg a Kovács keresetét. Tett intézkedéséről annak idején tegyen jelentést a képviselőtestületnek.

A törvényhatósági bizottság határozata az árvatári kölcsönök kamatlábának jóváhagyása tárgyában tudomásul vétetett.

A helybeli postahivatal azon megkeresését, hogy a tanyai lakosok levélküldeményét a község a lovas kézbesítővel kézbesítse a képviselőtestület — elutasította.

Horváth Pálné felebvezését a 9908 kg. sz. határozat ellen a törvényhatósági bizottsághoz felterjeszteni határozta a képviselő.

A január havi pénztárvizsgálatra vonatkozó jelentés tudomásul vétetett.

A Schlesinger Izidor által bérbe birt bolthelyiség, valamint a Károlyi-féle lakás bérletét dr. Dancs Szilárd tömegmondnok felmondta. Ennek folytán utasította a képviselőtestület az előjáróságot, hogy a jóváhagyott feltetelek mellett adja ki ezen helyiségeket újból bérbe.

A törvényhatósági bizottság az 1908. évi községi összes költségvetéseket a járási számvevő észrevétele folytán nagy részben megváltoztatta illetve egyes tételeket leszállította. A

képviselőtestület, mert a tételeknek változatlan módon való meghagyását feltétlen szükségesnek tartja, egyhangúlag elhatározta, hogy ezen sérelmes határozatot megfelebbezi. Utasította ennek folytán a főjegyző helyett, hogy ezen felebvezést a törvényes határidőn belül adja be illetékes helyen.

A macóéri hegyközség számadásai jóváhagyattak.

A népkönyvtár létesítése tárgyában hozott törvényhatósági határozat tudomásul vétetett.

A törvényhatósági bizottság a községi alkalmazottak betegség esetén való ellátása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot jóváhagyta.

Ugyancsak a közmunka és közművelődési pénztárt terhelő számlák mikénti fedezése tárgyában hozott képviselőtestületi határozat is jóváhagyott.

A létesítendő keskeny vágányu vasut ügyében a kereskedelmi miniszter ur leirata alapján elhatározta a képviselőtestület, hogy az előmunkálati engedélyt a község részére a miniszteriumtól kérvényezni fogja.

A községben a II. és IV. sz. ártézi kutak furását Popják György vállalkozó beszüntette s a tanács ismételt felhívása folytán azt tovább furni nem hajlandó. Ezen bejelentés folytán a képviselőtestület utasította a tanácsot, hogy a kutakat Popják vállalkozó kárára és kauciója terhére fejeztesse be. Egyben utasította az előjáróságot, miszerint az eddig a kut furás céljaira kifizetett összeget a szerződés értelmé-

TÁRCA.

Jégvirág.

Csipkerózsa édes! nem irok már többé
Magához szomorú, rimes levelet,
A szép pici szája sem kacaghat eztán
Az én könyűbefult álmaim felett.
Nincs már nekem álom . . .
Tépett, béna szárnyon
A sas sem röpülhet fölfele az égnek
Segyszer csak, bár soká, mind sorra kiégnek
A félelmes tűzű, nagy izzó vulkánok . . .
Pedig volt sok álom, de mind elálmódtam;
Volt tengernyi könyűm, mind eltékozoltam;
Szerelmes szívemből mint tüzeső szakadt
A tiszta érzelmek szent hatalmas árja;
Ám ahogy lehullott, bús pernyévé hamvadt,
Hajh nem kapott tőle a másik szív lángra.
Balga bolygó voltam, a napba hullottam
S vakmerőn azt hittem, tőlem lángol a nap
És mig gyujtogattam, csak nem vettem észre,
Hogy a nap tüzeben én égék ezalatt.

Egyfehér leányból nagyságos-asszony lett.
Ugy-e, milyen szürke hír volna ez másnak?
Nekem is egy szürke — életet jelent csak

És azt, hogy az álmok valóra nem válnak.
Csipkerózsa édes! nem irok már többé
Magához szomorú, rimes levelet;
De ha mégis írnek, a szép pici szája
Kacagjon rajta, mint a többi felett.
Hisz, bár földet szántva
A madárt tört szárnya
Csak fészékéhez huzza, párjához megbújni,
Hát ha mégse tudnek álmatlan alunni
Sgyászolva kísértém a régi szép álmot . . .

A hervadó ember arcán is van rózsza,
Lelkemből is felsír tán néha egy nőta;
Senki meg ne hallja, ki se is kacagja,
Magamnak zokogom, magamat áltatom:
„Lásd terem számodra még rózsza, nyit virág!“
Igen . . . a lázrózsza s csodás jégvirág . . .

Aliquis.

A Tulipánszövetségről.

Dr. Faragó Mór titkár évi jelentése.

Az a lelkes kezdeményezés, mely hivatalva volt az abszolút kormány csapásaitól sujtott nemzet ellenállását lankadatlaná és legyőzhetetlenné tenni s amely tény örök dicsősége marad a magyar hölgyek nemes és hazafias gondolkodásának, termékeny

talajra talált a magyar haza minden részében s így csak természetes dolog, hogy élénk és erős viszhangot keltett a szarvasi hölgyek minden szépét és nemesért dobogó kebelében is.

1906. évi április hó vége felé Haviár Danielné Szarvas város országgyűlési képviselője nejeének buzdítására és támogatásával egyenként kilincselte a szarvasi hölgyek ajtóin Faragó Mór dr. gyakorló orvos, hogy az ország szívében Budapesten életre hívott Tulipánszövetség eszméjének és céljának őket megnyerje. Készséges örömmel, igazi lelkesedéssel állottak a nagyszerű hazafias cél szolgálatába, hogy az 1907. évi május hó 10-én megtartott alakuló ülés alkalmával már kilencven apostola volt Szarvason a tulipán jegyében született nemzeterősítő mozgalomnak.

A Tulipánszövetség szarvasi fiókját a mintegy 50 lelkes hölgy egyhangú helyesléssel megalakultnak kimondja s elnöknek lelkesedéssel Haviár Daniné urnőt megválasztja. A tisztikar és választmány megalakítása után kedves jelenetnek voltunk szemtanúi: Benka Gyuláné urhölgy jelenti, hogy a szarvasi nők Haviár Danielné képviselővé választása alkalmából remek koszorút ajánlottak fel; a fennmaradó összeget 30 koronát az adományozók akaratából a szövetségnek juttatja. Így ölekezett igaz szeretet-

ben vállalkozótól követelje vissza illetve tölje hajtsa be.

Járási főszolgabíró a Baán Zoltán sikkasztási ügyében megtartott vizsgálat eredményét bejelenti. A képviselőtestület azt tudomásul vette.

Oszterland Jenő segédiktatónak orvosi bizouyítvánnyal igazolt betegségére folytán 6 heti szabadság engedélyeztetett.

A gőzfürdő ügyében közel egy óráig vitakoztak a képviselők a felett mi módon lehetne ezen tengeri kigyót a napi rendről örökre levenni s a kérdést gyökeresen megoldani. Sok hasznos tanács és sok eszme hangzott el, de az ügy úgy látszik elintézve ezzel nem lesz.

Nézetünk szerint nem képzelhető más megoldás, mintha a község lemond egy ideig a bérjövedelemről és lesz a fürdő közegészségügyi intézmény. Adja oda egy ideig a jövedelmet a kezelőnek ez ennek ellenében igyekezni fog a fürdőt a közönség igényeinek megfelelőleg jó karban tartani, azonfelül megkedvelteti a néppel is a fürdőt olcsó díjak révén s így még reménye lehet a községnek, hogy valamikor jövedelmet is nyerhet a fürdőből: Ilyen feltételek mellett lehet majd a kezelőt szorítani, hogy a tisztaság és rendre fektessen nagyobb gondot.

A tisztántartás érdekében a község fürdőrendszabályt alkotna s annak szigorú betartására a kezelőt szoríthatná is. Ma úgy áll a dolog, hogy a bérlőnek nincs annyi napi bevétele, a mennyi a szénre kell, őt tehát nem ellenőrizni, de támogatni kell.

UJDONSAGOK

— **Tanári értekezés.** A szarvasi főgimnázium tanári kara a héten ejtette meg a jelölést a Benka Gyula nyugalomba vonulásával üresedésbe jövő igazgatói állásra. A tanári kar ismét egyhangulag Mocsikóczy József, eddigi helyettes igazgatót jelölte. A felügyelő-bizottság rövid időn belül összejön választás végett.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Békésmegye törvényhatósági bizottsága legközelebbi rendes közgyűlését valószínűleg február 25-én fogja megtartani. A tárgysorozatot és meghívót még nem bocsátották ki, de miután december óta nem volt közgyűlés, előre is jelezhettük, hogy a megyei életnek igen fontos ügyei jelentős számban fognak akkor tárgyalatni.

— **Közigazgatási bizottság.** Békésmegye közigazgatási bizottsága holnap tartja február havi ülését Gyulán a főispán elnöke alatt.

— **Vallásos előadások.** Dr. Borsodi József, a szarvasi izr. hitközség rabbija szépen felel meg annak a nagy feladatnak, mely reá mint lelkesre háromlik. A vallásosság és erkölcsi nevelés előmozdítása végett hetenként szombaton délután vallásos előadásokat tart, melyen hivatott a hitélet minden terén oktatja. Előadásai iránt a hitközség tagjai között igen nagy az érdeklődés.

— **Szarvas vasutja.** Az előjáróság mult év őszén előmunkálati engedélyért folyamodott egy Körösladánytól Szarvason át Öcsödig, illetve Kunszentmártonig építendő keskenyvágányu vasutra. A

kereskedelmi miniszter határozata e héten érkezett meg, a mely értesíti a községet hogy az engedélyt csupán a képviselőtestületi közgyűlés kérelmére adhatja meg. Egyszersmind azt ajánlja a miniszter, hogy küldjön ki a község végrehajtó bizottságot, a mely a vasutépítés dolgát intézze.

— **Automobil járatok.** Az ősszel Gyulától, Csabán, Kondoroson, Szarvason, Békésszentandrason, Öcsödön, át Kunszentmártonig, próbautat tett egy automobil omnibusz, most e járatok állandósítására részvénytársaság van alakulóban a mely napontakét omnibuszt indítana Gyulától Kunszentmártonig és kettőt vissza. A részvénytársaság „Békéscsabai Automobil Részvénytársaság” czímen alakulna, a menetrendeket most állítják össze, s azután fordulnak az érdekelt községekhez hozzájárulás végett.

— **Halestéllyel egybekötött művészestély.** F. hó 15-én a Központi Szálloda termeiben Váradai Zsiga a Budapesti Rácz Laczi volt első primása zenekarának közreműködésével Halestélyt rendezek, melyre a n. é. közönség szives pártfogását kérem Vigner Lajos vendéglős. Falragaszok bővebben.

— **Vesztett kutya marás.** Uhljár Mihályt e hó 3-án kutyája megmarta. A budapesti Pasteur intézetbe szállították.

— **Lopás.** Dr. Takács Izsó orvos udvaráról 5 drb értékes fajnyulat ellopták hétfőn éjszaka. A tettest eddig hiába keresik.

tel a politika a tulipán jegyében életre kelő mozgalommal.

Aztán serényen munkába kezd az egyesület, tagok gyűjtése szünet nélkül folyik, a miben segítségére vannak az egyesületnek az önfeláldozás minden fajtájára kész hölgyek. Ma másfélszáz tagot számlálunk. A mi 26000-t meghaladó lakosságunkhoz viszonyítva elenyésző kis szám. De a ki ismeri a mi viszonyainkat, csudálkozhat, hogy ennyien is vagyunk.

Mennyi gáncs, mennyi gunyos mosoly, lekicsinylésben volt annak része, aki támogatójává mert szegődni a mi erőfeszítésünknek. Ma már egyáltalán semmi politikai célja nincs egyesületünknek, mégis mennyi akadálylyal találkozunk lépten-nyomon minden legkisebb actiónkban is. Sok a mi ellenségünk, igen tisztelt közgyűlés. Önökön, az egyesület buzgó tagjain mulik, hogy a jövőben ez másképpen legyen.

„Nem csinálnak semmit” ezt hallani unós-untalan, és nem gondolják meg a megjegyzést hanyagul odavetők, hogy eddig alig volt módunkban tenni valamit. A megalkulás foglalta el jóformán minden időnk. 1906. évi június hó 28-án a fiók rendkívüli közgyűlést tart, melynek első pontja Haviár Dániné elnök tartalmas és sok igazságot tartalmazó megnyitója volt. Alapszabályok tárgyalása, a központtal való folytonos érint-

kezés utasítások vétele céljából, bizottságok alakítása stb. Mégis örömmel mutathatók néhány jelre, amely a mi életképességünknek élenk tanubizonyossága. Julius 14-én volt első nyilvános szereplése az egyesületnek: Tulipánestély a városi szinkörben, mely erkölcsi és anyagi tekintetben fényesen sikerült; olyan nagy közönséget ritkán látott a mi színházi fabódánk. — Október 28-án Rákóczi emlékűnnep rendezése a tanítóképző dísztermében a nagy fejedelem és társai hamvainak hazaszállítása emlékére. Szomorú sorsra jutott nagyjainkról nagy tetszéssel fogadott felolvasást tartott Haviár Gyula dr. egyik társelnöke az egyesületnek. Ez ünnepély szép fokmérője az egyesület igaz hazafias érzésének.

Nem maradt el szövetségünk akkor sem, mikor megyénk főispánja Fáby Sándor dr. városunkba érkezett, ki előtt Haviár Gyula dr. tolmácsolta Tulipánövetségünk célját és kívánságait. A főispán örömmel fogadta tisztelgésünket és a legmesszebb menő támogatását ígerte velünk szemben. Kár, hogy eltávozván helyéről, ígétét be nem válthatja. De azért a megye részéről már eddig is részesültünk anyagi támogatásban.

Megbecsülendő vonzóerőről tanuskodott az egyesület akkor is, hogy Benka Gyula főgymnasiumunk jeles igazgatója örömmel

felajánlotta igaz hazaszeretettől áthatott szép zeneművét a „Kesergő hangok”-at, melynek kiadásából az egyesületnek eddig is szép haszna van. Mindannyiunk tartozását igyekszem vele szemben leróni, midőn e helyről is köszöntet mondok az egyesület nevében is nemeslelkűségéért.

A jótékonyság nemes cselekedetéből is kivette részét a Tulipánövetség; 1907. évi április hó 2-án gyermeknapot rendeztünk hölgytagjaink buzgó közreműködésével, melynek eredményeképpen 200 korona jutott az országos gyermekvédő liga védenecinek. Az egyesület legsajátosabb célját szolgáltuk, hogy november 6-án megindítottuk a kosárfonó tanfolyamot Ha elmondom, hogy lapok, templomok előtt, dobszóval való hirdetés ujján is csak 9-en jelentkeztek városunk lakói közül s Kollár Lajos ellenőr ur eléggé meg nem becsülhető ügybuzgalommal a szociálisták egyletében való agitálás útján is csak 11-re tudta emelni a jelentkezők számát, mindenki megtudja becsülni az eredményt. Nagy a közöny népünkben minden iránt, a mi nem ad kenyeort — rögtön. Ugy szólván akarata ellenére kell őt boldogítani. Ez a körülmény is indokolta teszi, hogy egyletünk másik ipari actiójának biztosítására tagjaink nagy részének testi és szellemi erejét vette igénybe, hogy a karácsonykor rendezendő ipari kiállításra minél

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Polonyi József polgártársunkat fiának ifj. Polonyi Józsefnek Budapesten történt elhalálozásával. A szép reményekre jogosult fiatal embert 26 éves korában ragadta el a halál szeretetei köréből. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Id Polonyi József mint édes atyja, Kovácsik Judith mint nevelő anyja, Bukovinszky Jánosné szül. Polonyi Ilona mint nővére, Polonyi László, Polonyi Gyula, Polonyi Andor mint fiverei, Bukovinszky János mint sógora, Bukovinszky Ernő mint unokaöcse, úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében fájdalomtelt szívvel tudatják a felejtethetlen és forrón szeretett fiú, illetve testvér, sógor, nagybácsi és rokon ifj. Polonyi József f. hó 1-én délután 1 órakor, életének 26-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászszos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai f. hó 3-án, d. u. 3 órakor fognak a Ferencz József kereskedelmi kórház halottas házában (VII, Bethlen-tér 1.) az ág. evang. egyház szertartása szerint megáldatni és a központi temetőben örök nyugalomra helyezni Budapest, 1908. február hó 3-án áldás és béke lengjen drága porai fölött! Az elhunyt emlékezetére ma vasárnap délután lesz a gyászistentisztelet megtartva az ág. ev. ó-templomban.

— **Gazdák figyelmebe.** Szarvas község a mezőhegyesi állami uradalomból 4 drb. nyugati fajbikát vett, melyeket a napokban szállítanak ide. — A tenyészállatok megvizsgálása február 12-én fog a község háza udvarán megtartani. A járási mezőgazdasági bizottság a vizsgálathoz Zlinszky Istvánt küldte ki.

— **Csendőrség elhelyezése.** Most tették közre a csendőrség végleges elhelyezését. Ezek szerint Szarvason 7 lovas, Öcsödön és Kondoroson 5-5 gyalog csendőr teljesít szolgálatot.

— **Boston-estély.** A boston-tánc kurszus tagjai február 12-én az Árpád nagytermében a két nőegylet javára táncestélyt rendeznek.

több résztvevő jelentkeztek. És a fáradságot siker koronázta; 200-an mutatják be kezük munkáját, hogy lássa a világ: a mi népünk is tud az ipar terén számottevő eredményt elmutatni.

Ezek a fontosabb tények és események, melyek jelzik utunknak kezdetét s annak nehézségeit. Valódi egyesületünk elé tűzött programunk megvalósítását csak ezután kíséreljük meg s él bennem a hit, hogy nem maradunk a pusztá kísérletnél. „Támogassuk a magyar ipart” ebben jut kifejezésre minden törekvésünk, hogy nehezen szerzett keresményünkkel magyar embernek juttassunk kenyeret, aki pedig még nem szűkölködik kenyér nélkül, annak tegyük azt puhábbá és fehérebbé. Nem akarok a kívándorlás szomorú tényéről hosszabban megemlékezni, de azt tudja minden gondolkodó ember, hogy a magyar ipar minden támogatója egy-egy kívándorló kezéből kicsavarja a vándorbotot. Halljuk az egyesület ócsárlását: „mióta megalakult a Tulipánszövetség, a behozatal számtalan millióval fokozódott”. Hát ez mélyen tisztelt közgyűlés, tiszta igazság, csak hogy azt elfelejtik hozzátenni a kerékkötők, hogy a kivétel is emelkedett.

— **Makáma.** A múlt héten — nem volt más dolgom épen — irtam makámát, — azért néhányan kívánják, — hogy most minden vasárnap — makámát hozzon a lap. — Nehogy tehát — most mindjárt — az első hétre — őket csalódás érje, — megpróbállok. — ha találok — témát alkalmasat — nem nagyon unalmasat, — a miből még e héten — szépen — kijönne a költemény. — Hiszen esemény — csak van a városban annyi, — hogy talán lehet közülköz valamit kivalogatni. Hát elkezdtem. De hol? — Legjobb lesz ott hol elhagytam a multkor. — Az Árpádban ment a boston — és „Szabó Erzsébet” szombat, — vig az egész épület, — de egyszerre lőn rémület, — nagy nagy dolog — történt ott — félre értés — sulyos sértés — most már okvetlenül kell — fegyveres elégtétel, — hisz magyarázatot, — mely mindent helyre hoz — kérni most nem lehet, — mert beteg — az, ki egyedül érti, — hogy kell magyarázatot kérni. — Lesz már baj — véres párbaj — segédek — mentenek, — alkudtak, — tárgyaltak, — komoly képpel — és nagy hévvel, — de nem tudtak megegyezni — milyen taktusban kell végezni — a párbajt — majd — polka lépésekben-e — vagy pedig valcerre? — Azért a felek inkább kibékültek — s együtt bostonra perdültek. — Másnap történt azután, — mi soha sem volt talán — hogy a cigány-zenekar — bálát rendezni akar. — Feljött Didó és Nanó, — de otthon maradt egész Krakko, — alig volt a terembe — egypár szende — barna képű cigánylány — és néhány — bostonozó hölgy és férfi, — a ki — felhasználta az alkalmat — és csinált ott nagy vigalmat, — így esett — a furcsa eset, — hogy a cigányok bálján — legkevésbé volt a cigány. — Azt talán — hallották már, — hogy ellopták a doktor nyulát, — mikor a gondos gazda, — a hogy minden nap szokta, — egy reggel a ketreche nyul, — hát nincsen ott az ezüst nyul. — Pedig hát a nyuszi — nem volt alamuszi, — bár ő is csak szénát evett, — megjárta már Pestet — érte a kiállításon kapott — a gazdája ott — nagy dícséretet — és díszes oklevelet, — így megmaradt azóta — nyul nélkül a diploma. — Miért

Mégis valóság, hogy az egyesület kézzel fogható eredményeket el nem ért. De azt senki sem tagadhatja, hogy felkeltette az emberekben az érdeklődést a hazai produktumok iránt s ma már sokan vannak, akik szívesebben veszik azokat a cikkeket, melyek magyar embernek keze munkája. De mennyire távol vagyunk még attól, hogy kivétel nélkül társadalmunk minden tagja folytonos követelésével minden magyar kereskedőt anyagi érdeke különben való veszedelmeztetésével kényszerítsen minél több magyar cikk tartására. Önöket kérem, első sorban, mélyen tisztelt hölgyeim, mint minden magyar ügynek, legyenek apostolai a magyar iparnak is. Ha önök szívükkel, lelkükkel támogatására sietnek a magyar iparnak, a siker el nem maradhat.

is most minden csendőr — és rendőr — keresi e tolvaj nyomát, — hogy utána küldjék a diplomát.

— **A portugál király gyilkosság.** kissé minden esetre távol esik lapunktól és annak érdekkörétől. Mindazonáltal, mivel az első távirati hír hétfő reggel érkezett hozzánk a királygyilkosságról, a budapesti lapok rendkívüli kiadásai pedig csak délután jöttek, úgy szolgálatot véltünk tenni olvasóinknak, hogy a szenzációs eseményt külön kiadásban tettük közre. A külön kiadás már kora délelőtt megjelent és így pár órával hamarabb jutott az esemény olvasóink tudomására.

— **A Békésmegyei Egyetemi Ifjak köre** a farsangra tervezett táncmulatságát f. hó 29-én tartja meg. A táncmulatságot hangverseny előzi meg, melyre szereplőül sikerült a körnek megnyernie Tanay Frigyeszt a Vigszínház első művészet, Megyeszerte nagy az érdeklődés ifjaink vállalkozása iránt, annál is inkább, mert a műsoron szereplő művész megyénk fia s így, fokozottabb vonzó erővel hat szereplése.

— **A Szarvasi Leányegyesület** vasárnap tartotta rendes havi előadó gyűlését, melyen a rossz idő dacára szép számban összejött közönség Kálló Gusztáv felolvasását, Práznovszki Emilia énekét, melyet Reismann Rózsika kísért zongorán, Krausz Sándorné felolvasását valamint Vajday Ilona czimbalomjátékát sűrű tetszés nyilváníásokkal fogadta.

Nyilt-tér. Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy

ügyvédi irodámat

Szarvason (Beliczey-ut 9. szám) megnyitottam.

Tisztelettel:

Dr. Sámuel Victor
ügyvéd.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Béla.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

IRODALOM.

Szerelmes melódiák.

E címen Zalay Masa második könyvét bocsátotta ki. Verset és prózát együtt. Két éve megjelent novella-kötetét a kritika bátorító elismeréssel tette vissza a magyar szépirodalom újabb roskadozó polcára. Megirta, hogy Zalay Masa nem tehetség nélkül forgatja tollát, bár az első írások szeplőjét ő sem takarhatta el. Egy kis modorosság

bénítja, meséjével nem elég takarékos, stílje olykor fölösen duskál epitetonokban. Most megjelent könyvéről lényegben ugyanazt írták. Mi óvatosan félretoljuk a kiadó hagyományos exclamatiót s a magunk üvegén át nézegetjük a csinos könyv sorait. Természetesen: fel is vágjuk a lapokat.

Érdeklődésünk javát a száznegyven oldalas munka verses fele foglalja le. A versek nagyjából vidéki lapokban elszórtan kívánczoltak nyilvánosságra s így nem ismeretlenek. De rajba, összevetve, világosabban jellemezhetők. Cim szerint a hangszer hurjain örök téma, örök emberi érzés szava csendül: szerelmes melódiák. Hallgassuk közlő és figyelmesen. „Panasz“ a címe az első melódiának. Egy szó, hitvány kis szó az oka. Kedvest eltépett kedvesétől. Elment, vissza se nézett. Ha visszatérne! Hogy újra sérthetném, összemoszolyognék mással, kacér, hazug biztatással Kissé meghökkenünk a muzsától, ettől a muzsától; olyan szenvedélyvel kezd, tört panaszban, sóvárgó visszasírással és olyan pajkos kegyetlenséggel fordít a részvétünkön, amit ébreszt, hogy — nem hiszünk neki . . . Tehát játék az egész, kacér játék? Vártuk az idegesen kapkodó ujjak alatt húrok szakadását, amint hosszan rezegve pattannak szerteszét. Tompa hangokba veszett a melódia. Majd újra és újra szólni kezd — éppen úgy. Ami fáj, legyen a feledésé. Mégis visszaesné a távozót, ám akkor elapadna minden könnye: az „összetört élő játékszer“ ha visszatérne, felcsendülne diadalmos nevetése (Emlékezés). Legjellemzőbb darabjaiban mutattuk be a kötet verses részét. A többi költemény majd ugyanegy melódia variánsa. Félretesszük az akadémia megtépett coffját: hivatalos poetika helyett lélektani igazságra mutatunk (aminek híján különben nincs poezis). csak igaz érzés kelthet viszontérzést. Nem tud ez a muzsa megadni. Nagyon csinos a ruhája, nagyon fényes a szeme, meglepő a terelő ereje, de nem tudjuk őszintén megszeretni. Ez a muzsa a flirt muzsája, aki zsurokon van otthon. Úgyesen szövi a beszédjét. hamiskásan bólogat a feje, csipked, évődik, csatázik szóval és a szeme sugarával, megkinozza a sziveket, maga szinte győzhetetlen, nem adja tovább az — első csóknál. Jól ismeri a férfiak állhatosságát. A kis lány, egy „angyalszöke szendesség“ korán ujjong győzedelmén; közbelép az asszony — övé a „tucatférfi“, akiért valóban kár a szendességnek emésztődni. Szív, mely rabul esett, vérezni és meghalni tud, nincs ebben a muzsában.

Ambár jól tudtam,
Hogy gyilkos kárhozat

Hamis nevetésem:
Akkor is nevettem,
Bár titkon szenvedtem,
Mikor eltemették azt, akit szerettem.
(Visio).

A strófa azt is jelentheti, hogy a vesztes mosolygó arca hamis szín csupán; élénk ruha fekete szomorúságot takar. Hiába, a valóság-mérgezés vonalát nem érinti az olvasó lelke. Talán gyengék hozzá a költő eszközei. A horatiusi „si vis me flere“ praemisáival adós marad. A Nusóhoz írott vers bensősége is megtűri a Tamásokat. Eszményi hűséget könnyen rombol az a bizonyos harmadik, ki a menage à troisban „csókgerjelemmel“ támaszt erős szerelmet (Hárman). Sokkal mélyebben hatnak azok a dalszerű sóhajok melyekben egy-egy örök igazság csendes tragédiája szorul össze. A „Mária“ c. vers tizenégy sor csupán, egész életsorsát sejteti. Ilyen a „Dal“ és „Temetés“ című is. Az „Ifjuság“ diadalmos apoteózis, nemcsak igaz gondolatával, de hangjával és formájával is. Ezekben ünnepel igazában az író geniusa s ünnepeljük mi a tehetséget. A technikai rész csaknem egész költőt mutat. Az „Egy tekintet“ játszi formája mesteri. Egy szemfüles gnóm ugyan azt sugja a fülembe, hogy a 34 versből csak egyetlenegynek nem változik a formája . . . De félre minden akadémiával! A tehetség világos nyomait szemünk el nem kerülheti.

Próza meséinek színterül legszívesebben a jómódu mivelt közép osztály fészket választja. Puha karosszék, süppedő szőnyeg, brólát függöny, zsur-asztalka, ernyős lámpa . . . kedves milieu, hol szép asszonyok, lányok és gavallérok ötletes eszegeése parfüm-illattal keveredik. A hangulat jelzésére talán a francia „bon ton“ a legtalálóbb, Zalay Masának mindig akad meséje, amit úgyesen szövöget. Ugy látszik, nem könnyen tágit felesleges részletezésektől. „A kereszt előtt“ c. novella épen szépen megvolna az utszéli feszület aprólékos históriája és rajza nélkül is. Jól tud elbeszélni, de sokat időz leírásoknál. A milieu festése olykor aprólékosáig megy. Takarékoság itt is erény. Általában van meséiben rokokoszerű. Tolla festői: színek, vonalak sok finom árnyalattal és lendülő légysággal rajzolódnak tárgyra és alakokra.

Mutatóba ide írjuk a „Cousin“ c. elbeszélés néhány sorát. „Mélyen kivágott ruhájában plasztikusan érvényesült a márványos vállak görögös vonala: karjai fehérek voltak, puhák és kecsésen simultak a szék támlájára; az alak telt, asszonyos, az arc leányos bájjal teljes, szemeiben a tudás és sejtelem ingerlő zavara.“

Írói tudatosságát mutatja, hogy frissebb novelláiban mellőzni igyekszik a részletrajzot, jóllehet kísérti a tárgya. A szerkesztés mestersége lassan lassan elbántja hibáit. Tudatosságát az is mutatja, hogy nem vállal erőt meghaladó témát. Kiforrt költészetet követelő lelki elemzés helyett legtöbbször rajz-vázlattal éri be, mire „Elmulás“ című írásával kiváló példát nyújt, pompás festői prózát érvényesítve.

Készséggel elismerjük, hogy stílje is fejlődik, — az írói egyéniség egyik dokumentuma. Sokat tanult olvasmányjaiból, de bizonyos, — hogy van friss veretű stíl-anyaga is.

Hogy modern írások olyik korcsajtását is prózájába oltja, azon nem csudálkozunk, de várjuk irtását. Igéretkeztől nem szokott a magyar betelni, a „nem-e látja“ fővárosi magyarság; „illemderű“ és „legképtelenebb időköz“ idegen is, furcsa is, es elkerülhető.

Az izléses külsejű könyvet a gyomai Kner-cég adta ki. Ára füzve 2 korona.
NOBILIS.

4081/1907 tkv. sz.

Árverési hirdetés kivonat.

A Szarvasi kir. járásbíró, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Rózsa Samu bpesti lakos végrehajtónak Weismayer Antalné Rósenberg Malvin szarvasi lakos végrehajtást szenvedett elleni 2700 kor. tökekövetelése és jár. továbbá Medveg Mihály, Engl Bernát és trsa cég és Friedmann Samu M. cég csatlakozott végrehajtóknak 590 kor. 440 kor. 489 kor. 57 fill. és 454 kor. 68 fill. s járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést a gyulai kir. törvényszék illetve a szarvasi kir. bíróság területén levő Szarvas községben fekvő a szarvasi 2080 sz. tjb. A 1. rsz. 2940 hrsz. alatt foglalt 1067 sorszámú beltelkes házra 4000 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908 évi február hó 20-ik napján d. e. 9 órakor a kir. bíróság mint tkvi hatóság árverési helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni,

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.
Szarvas, 1907. évi dec. hó 12.

GAÁL, kir. albiró.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben, Csapó Sománé féle házban (Deák Ferencz-utca és gróf Csáki Albin utca sarok.)

Uri szabó üzletet nyitottam,

Az uri szabóság körébe vágó munkák a legújabb szabás szerint, legelegánsabb kivitelben készülnek. Különös figyelembe ajánlom dus választéku szövetraktáramat, melyben hazai gyártmányu gyapju-szöveteket és angol különlegességeket állandóan raktáron tartok. Midőn még arra kérem a t. közönséget, hogy finom izléséről és szolid kiszolgálásomról becses rendelményével mielőbb személyesen meggyőződni sziveskedjék. Kivánatra mintagyűjteménnyel házhoz jövök.

A nagyrabecsült közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel.

SCHLÜSZLER IZIDOR

2-10 Jérfiszabó.

A Gróf Czáky Albin-utca 73 számú ház

f. év július hó 24-től haszonbérbe kiadó azonban eladó is.

2-3

Kiadó lakás.

A volt Konyecsnyi házban a piac mellett szép 3 szobás lakás kiadó.

Értekezni lehet

2-3 ifj. DAUDA MIHÁLY,
timárnál.

Kiadó ház.

A Beliczey-utca 3-ik számú ház akár haszonbérbe kiadó, akár örök áron eladó. Cim után tudakozódni lehet a tulajdonosnál: OLÁH MIKLÓS tanárnál.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajta, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 dibonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány-

250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket

„Állalati szőlőtelep“

BILLÉD, 2-6 Torontál megye.

Kiadó lakás.

Négy szobás lakás május elsőtől bérbe kiadó tudakozódhatni

3-3 Popják Györgynél.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a *Hitelbank épületben a postával szemben* egy csinos

= étkezdet =

rendeztem be.

A nap bármely szakában friss hideg és meleg ételek jutányosan kaphatók.

Abonenseket reggeli, ebéd és vacsorára elfogadok. Házon kívüli előfizetőket is pontosan figyelmen és olcsón szolgállok ki.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Szarvason, 1908. ebruár hó.

Opauszki Sománé.

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja:

**A legszebb és legdivatosabb
Csokrok és Koszorukat**

üde és virágokból, a legjobb kivitelben.

**Menyegzői és alkalmi csokrokat
Ünnepélyi és gyászkoszorukat**

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem,

A Monarchia legnagyobb virágszállítója.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR.

Sürgőnyezim:

„Virágtelep Temesvár.“

Távbeszélő 10. sz. 3-3

Popják György

téglagyárában, mai naptól építkezések-

hez szükséges első minőségű

tégla

3-3

kapható.

Osztöndíj-pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a

SALACZ FERENCZ IGAZGATÓ

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1906. 1907. évi kamataira.

Ezen 200 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű szegénysorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 200 korona ösztöndíj folyó 1908 évi március hó 27-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. március hó 21-én délelőtt 10 óráig nyújtandó be az intézet titkáránál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1908. február 3.

A Szarvasi Takarékpénztár

1-3

Igazgatósága.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., „Váci-körut 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Szarvason: Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszertárakban
Trstyánszky Károly és neje.

15-26

Meghívó.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXIX. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1908. évi február 20-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor

Szarvason, a Takarékpénztár saját helyiségében

tartja meg,

a melyre a t. részvényes urak ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1907-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Elnök, alelnök választása 3 évre.
7. A választmány 25 rendes és 5 póttagjának választása 1 évre.
8. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1908. január 21-én.

HAVIÁR DANI
társasági elnök.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcbőrét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a **Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.**

Kapható

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason.

MEGHIVÓ.

A szarvasi gazdák és iparosok szövetkezete

XIII. évi rendes közgyűlése

1908. évi február hó 19-én délelőtt 9 órakor Szarvason a szövetkezet saját helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről.
3. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvények megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék megállapítása.
6. Választmányba 12 tag választása és 3 pót tag egy évre.
7. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.

Kelt Szarvason, 1908. január hó 26-án.

ZVARINYI JÁNOS
szövetkezeti elnök.

A t. részvényes urak értesítettnek, miszerint az 1907 évi eredeti Zárszámadások a szövetkezet pénztári hivatalában az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.